

KOMPARATIVNI PREGLED PRIORITETNIH INDUSTRIJSKIH SEKTORA U 2022.; 2023. I 2024. GODINI

- Prema broju MSP, najzastupljeniji je sektor metaloprerade, sa 22 preduzeća koja posluju u 2024. godini.
- Najveći ukupan prihod u 2024. godini ostvaren je u proizvodnji obuće.
- Najveći prihod po zaposlenom ostvaruje se u oblasti drvoprerade (171.000 KM).

	Metaloprerade			Proizvodnja proizvoda od kože (obuća)			Proizvodnja proizvoda od plastičnih masa			Drvoprerade		
	2022.	2023.	2024.	2022.	2023.	2024.	2022.	2023.	2024.	2022.	2023.	2024.
Broj MSP	22	20	22	6	5	5	9	7	8	6	6	7
Broj radnika	419	439	476	1.890	1.683	1.607	249	233	336	184	163	142
Ukupan prihod (u milionima KM)	81,0	49,8	69,3	77,8	83,4	80,3	42,1	33,7	50,2	33,5	28,2	24,3
Dobit (u milionima KM)	9,79	2,92	4,20	6,81	6,24	3,99	1,91	1,23	1,47	3,81	3,32	2,81
Prihod po zaposlenom (KM)	193.000	113.000	145.000	41.000	49.000	50.000	169.000	145.000	149.000	182.000	173.000	171.000
Dobit po zaposlenom (KM)	23.380	6.658	8.839	3.606	3.711	2.486	7.680	5.330	4.379	20.735	20.400	19.807
Prosječna neto plata radnika u sektoru (KM)	1.021	1.083	1.239	822	986	1.062	1.102	961	1118	744	813	878

TREND RAZVOJA PRIVREDNIH SEKTORA U 2024. GODINI, U ODNOSU NA 2023. GODINU

- Broj privrednih subjekata u sektoru metaloprerađivanja i u sektoru proizvodnje proizvoda od plastičnih masa povećan, dok je u sektoru proizvodnje obuće i drvoprerađivanja u 2024. godini nepromijenjen u odnosu na prethodnu godinu.
- U četiri prioriteta sektora je došlo do promjena u broju zaposlenih. Najviše novozaposlenih u odnosu na 2023. godinu je u sektoru proizvodnje proizvoda od plastičnih masa (104), metaloprerađivanja (37), dok sektor proizvodnje obuće bilježi smanjenje broja zaposlenih za 76 radnika, kao i sektor drvoprerađivanja za 19 radnika.
- U 2024. godini najveći prihod ostvaren je u ostvaren u proizvodnji obuće, kao i prethodne godine. Prihod raste u odnosu na 2023. i to:
 - u sektoru proizvodnje proizvoda od plastičnih masa za 48 %.
 - u sektoru metaloprerađivanja za 39%.
 - Prihod je smanjen u odnosu na 2023. godinu, i to:
 - u sektoru drvoprerađivanja za 14,00%,
 - u sektoru proizvodnje obuće za 4%.
- Ukupni prihodi po zaposlenom su u odnosu na prethodnu godinu su povećani u svim sektorima, osim drvoprerađivanja.
- Udio sektora proizvodnje plastičnih masa i metaloprerađivanja je u ukupnim prihodima privrede Grada povećan, dok je u sektoru proizvodnje obuće i drvoprerađivanja smanjen.
- Dobit u ukupnoj dobiti Grada je u sektoru metaloprerađivanja i proizvodnje proizvoda od plastičnih masa povećana, dok je u sektoru proizvodnje obuće i drvoprerađivanja smanjena..
- Najveći udio u ukupnoj dobiti MSP ima sektor metaloprerađivanja, a najmanji sektor proizvodnje proizvoda od plastičnih masa.
- Prosječna bruto plata u 2024. godini, u odnosu na 2023. povećana je u svim sektorima.

Sektor metaloprerađivanja: Svi parametri ukazuju na trend rasta ovog sektora u odnosu na 2023. godinu.

Broj firmi je porastao za dvije, raste i broj zaposlenih, ukupni prihodi, dobit, prihodi po zaposlenom, dobit po zaposlenom, prosječna plata.

Sektor proizvodnje obuće: Broj firmi je nepromijenjen, broj zaposlenih, ukupni prihodi, dobit su smanjeni, a prosječna plata povećana u odnosu na 2023. godinu. Ovaj sektor pokazuje trend pada poslovnih aktivnosti.

Sektor proizvodnje proizvoda od plastičnih masa je ostvario najveći rast ukupnih prihoda (oko 48%) u odnosu na 2023. godinu. Takođe je respektabilan i rast broja zaposlenih u odnosu na 2023. godinu. I pored navedenog u ovom sektoru je izražen i gubitak, što je dovelo do negativnog bilansa poslovanja.

Sektor drvoprerađivanja bilježi smanjen ukupan prihod, zaposlenost, udio ostvarenih ukupnih prihoda u ukupnim prihodima opštine, prihod po zaposlenom.

Razvoj metaloprerađivanja i dalje je u fokusu, kao strateški sektor sa najvećim trendom razvoja i rasta po svim parametrima.

U budućnosti drvoprerađivač može da ostvari značajne prihode iz razloga što postoji dovoljno resursnih osnova za razvoj ovog sektora u Republici Srpskoj (53% površine pod šumama u BiH). Strateški plan opštine bi trebalo da se kreće u pravcu obuke i prekvalifikacije radnika za potrebe ovih sektora.

U sektoru proizvodnje obuće došlo je do smanjenja broja radnika u 2024. godini, a broj preduzeća je ostao nepromijenjen. Ovaj sektor je i dalje vodeći po broju zaposlenih, ukupnom prihodu, a vrijednost prihoda po zaposlenom je neznatno povećana u 2024. godini. Osnovni razlog ranjivosti ovog sektora jeste taj da je ova grana privrede radno intenzivna, a u pogledu prihoda niskoakumulativna i traži radnike prosječnih kompetencija.

Stabilnost sektora metaloprerađivača leži u činjenici da je povećan broj preduzeća u odnosu na prethodnu godinu i da je došlo do povećanja zaposlenosti. U većini derventskih preduzeća u sektoru metaloprerađivača došlo do uvođenja novih tehnologija (CNC, robota zavarivača i sl), što je dovelo do povećanja dodatne vrijednosti proizvoda. Ovo, takođe, govori da je radna snaga u ovom sektoru konkurentna na tržištu.

U 2024. godini u sektoru proizvodnje proizvoda od plastičnih masa ostvaren je negativan bilans. U ovom sektoru došlo je do povećanja broja radnika, ukupnog prihoda, dobiti, te prosječne neto plate, ali je iskazan i gubitak, što je dovelo do negativnog bilansa. Gubitak je iskazan u tri firme, dok su ostale firme poslovale pozitivno.

U sektoru drvoprerađivača došlo je do smanjenja obima poslovanja, što govore indikatori smanjenog broja radnika i ukupnog prihoda. U ovom sektoru je zabilježeno smanjenje prihoda po zaposlenom, kao i smanjenje dobiti u odnosu na prethodnu godinu, što bi se moglo obrazložiti smanjenjem cijena proizvoda na regionalnom tržištu, budući da ono čini glavninu poslovanja u ovom sektoru. Razlog može da leži i u nedostatku kontinuiranog obezbjeđenja sirovinske osnove kako bi se proizvodni proces u ovom sektoru nesmetano odvijao.